

KAKO SE SPORAZUMEVAMO MLADI

Raziskovalna naloga

Področje: slovenščina

Slika 1: Sporazumevanje med mladostniki

Avtorica:

Taja KOŠTOMAJ ZUPANC, 7. b

Mentorica:

Marjana ROJC,
prof. slov. in nem.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje 2023

OŠ Vojnik

KAKO SE SPORAZUMEVAMO MLADI

Raziskovalna naloga

Področje: slovenščina

Avtorica:

Taja KOŠTOMAJ ZUPANC, 7. b

Mentorica:

Marjana ROJC,
prof. slov. in nem.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje 2023

Vsebina

Kazalo tabel.....	I
Kazalo grafov.....	I
Kazalo slik.....	I
POVZETEK.....	II
SUMMARY.....	II
ZAHVALA.....	III
1 UVOD.....	4
2 SPORAZUMEVANJE IN VRSTE SPORAZUMEVANJA.....	5
2.1 KAKO POTEKA SPORAZUMEVANJE.....	7
2.1.1 ENOSMERNO SPORAZUMEVANJE.....	7
2.1.2 DVOSMERNO SPORAZUMEVANJE.....	7
2.3 JEZIK IN DEJAVNIKI SPORAZUMEVANJA.....	8
2.3.1 JEZIK.....	8
2.3.2 DEJAVNIKI SPORAZUMEVANJA.....	10
3 RAZISKOVALNI DEL: KAKO SE SPORAZUMEVAMO MLADI.....	10
4 ZAKLJUČEK.....	28
5 VIRI IN LITERATURA.....	30
5.1 Viri slik.....	30
6 PRILOGA: ANKETNI VPRAŠALNIK.....	31

Kazalo tabel

Tabela 1: Skupna tabela vseh odgovorov	11
Tabela 2: Spol	12
Tabela 3: Število vprašanih po razredu	12
Tabela 4: Sporazumevanje kot zavedno/nezavedno dejanje	13
Tabela 5: Sporazumevanje na več načinov	14
Tabela 6: Najboljši način komunikacije.....	15
Tabela 7: Načini sporazumevanja.....	16
Tabela 8: Starost sogovorca	17
Tabela 9: Kateri jezik uporabljamo mladostniki.....	18
Tabela 10: Komunikacijski kanal pri pisnem sporazumevanju.....	19
Tabela 11: Pisno sporazumevanje – zapis	20
Tabela 12: Koliko časa na dan komuniciramo preko družabnih omrežij.....	21
Tabela 13: Količina nebesednega sporazumevanja	22
Tabela 14: Razumevanje telesne govorice	23
Tabela 15: Počutje ob komunikaciji z vrstniki.....	24
Tabela 16: Počutje ob komunikaciji z odraslimi.....	26
Tabela 17: Prilagajanje okoliščinam sporazumevanja	27

Kazalo grafov

Graf 1: Spol.....	12
Graf 2: Razred	13
Graf 3: Sporazumevanje kot zavedno/nezavedno dejanje	14
Graf 4: Sporazumevanje na več načinov.....	15
Graf 5: Najboljši način komunikacije	16
Graf 6: Načini sporazumevanja	17
Graf 7: Starost sogovorca	17
Graf 8: Kateri jezik uporabljamo mladostniki	19
Graf 9: Komunikacijski kanal pri pisnem sporazumevanju	20
Graf 10: Pisno sporazumevanje – zapis	21
Graf 11: Koliko časa na dan komuniciramo preko družabnih omrežij	22
Graf 12: Količina nebesednega sporazumevanja.....	23
Graf 13: Razumevanje telesne govorice	24
Graf 14: Počutje ob komunikaciji z vrstniki	25
Graf 15: Počutje ob komunikaciji z odraslimi	26
Graf 16: Prilagajanje okoliščinam sporazumevanja	27

Kazalo slik

Slika 1: Sporazumevanje med mladostniki	1
Slika 2: Kako poteka sporazumevanje	4
Slika 3: Skica enosmernega sporazumevanja	7
Slika 4: Skica dvosmernega sporazumevanja	7

POVZETEK

Sporazumevanje oz. komunikacija je ena od človekovih najpogostejših dejavnosti. Sporazumevamo se lahko na različne načine – besedno in nebesedno. V raziskovalni nalogi se bom osredotočila na sporazumevanje med mladimi. V teoretičnem delu naloge bom predstavila sporazumevanje, dejavnike sporazumevanja, vrste in načine sporazumevanja, spregovorila bom o deležnikih sporazumevanja in o komunikacijskih kanalih. V empiričnem delu se bom osredotočila na sporazumevanje med mladimi, in sicer bom preučila populacijo mladostnikov od 11. do 15. leta starosti, torej osnovnošolce od 6. do 9. razreda. Ugotavljal bom, kako, na katere načine, sporazumevanje najpogosteje poteka med mladimi in kako posamezna vrsta vpliva na odnose med mladostniki.

Ključne besede: komunikacija, sporazumevanje, besedno in nebesedno sporočanje.

SUMMARY

Communication is one of the most common human activities. We can communicate in different ways – verbal and non-verbal. In my research, I will focus on the communication among the young people. In the theoretical part of the assignment, I will present communication, factors of communication, types and ways of communication, I will talk about the partakers in communication situation and about communication channels. In the empirical part, I will focus on communication among young people, namely I will study the population of adolescents aged 11 to 15, i. e. primary school students from 6th to 9th grade. I will try to identify how and in what particular ways, communication most often takes place among young people and how each type affects the relationships between the young.

Keywords: communication, communication process, verbal and nonverbal communication.

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici, gospe Marjani Rojc, ki mi je skozi raziskovalno nalogo pomagala, me usmerjala in mi svetovala.

Še posebej pa bi se rada zahvalili svoji družini, ki mi je svetovala in me pri delu ter raziskovanju spodbujala in stala ob strani.

1 UVOD

Sporazumevanje oz. komunikacija je ena od najpogostejših dejavnosti človeka. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika je opredeljeno kot sredstvo, ki omogoča izmenjavo, posredovanje informacij (<https://fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=133&View=1&Query=komunikacija>, dostop 12. 12. 2023).

Beseda »komunikacija« izhaja iz latinske besede »communicare«, ki pomeni »razpravljati, vprašati za nasvet in se posvetovati« (<https://www.leila.si/dokumenti/kom.pdf>, dostop 12. 12. 2023).

Sporazumevanje je nekaj zelo pomembnega, nihče namreč ne more živeti, ne da bi se sporazumeval z drugimi. Če hoče svoboden človek živeti, se je zaradi odvisnosti od drugih prisiljen sporazumevati.

Različni avtorji, ki so se ukvarjali s tem področjem, sporazumevanje opredeljujejo različno. Tako lahko rečemo, da je sporazumevanje:

- tvorjenje in sprejemanje sporočil za prenos obvestil (Toporišič 1984: 596),
- izmenjavanje, posredovanje misli, informacij (<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=sporazumevanje>, dostop 12. 12. 2023),
- izmenjava informacij med dvema ali več posamezniki z namenom zagotavljanja informacij in njihovega prejema (https://sl.economy-pedia.com/11040266-communication#google_vignette, dostop 12. 12. 2023) ...

Splošno bi lahko rekli, da komunicirati pomeni napraviti nekaj skupaj, deliti nekaj, priobčiti, biti v medsebojni zvezi, občevati ..., biti komunikativen pa omogočati medsebojni zvezoumljiv in spoštljiv odnos.

Slika 2: Kako poteka sporazumevanje

V raziskovalni nalogi bom poskušala ugotoviti, kako se sporazumevamo mladostniki, natančneje mladi od 11. do 15. leta starosti. V teoretičnem delu naloge bom predstavila sporazumevanje, dejavnike sporazumevanja, vrste in načine sporazumevanja, spregovorila bom o deležnikih sporazumevanja in o komunikacijskih kanalih. V empiričnem delu se bom osredotočila na sporazumevanje med mladimi, in sicer bom preučila populacijo mladostnikov od 11. do 15. leta starosti, torej osnovnošolce od 6. do 9. razreda. Ugotavljala bom, kako, na katere načine, sporazumevanje najpogosteje poteka med mladimi in kako posamezna vrsta vpliva na odnose med mladostniki. V ta namen bom med osnovnošolci izvedla tudi anketo.

Potrditi oz. ovreči bom poskušala naslednje hipoteze:

H1: Mladostniki se večinoma sporazumevamo besedno.

H2: Učenci in učenke 6. razreda kot komunikacijski kanal uporabljajo SMS-sporočila.

H3: Učenci in učenke od 7. do 9. razreda kot komunikacijski kanal uporabljamo družabna omrežja.

H4: Pri sporazumevanju mladi od 11. do 15. leta uporabljamo neknjižno obliko jezika, in sicer ne glede na to, ali se sporazumevamo ustno ali pisno.

2 SPORAZUMEVANJE IN VRSTE SPORAZUMEVANJA

Sporazumevanje je namenjeno izmenjavi informacij, usklajevanju mnenj, vplivanju na drugo osebo oziroma na več oseb, reševanju problemov in nesoglasij, vzdrževanju stikov in razvoju odnosov.

Sporazumevanje lahko razdelimo na različne načine.

Ko govorimo o sporazumevanju oz. komunikaciji in če le-to skušamo razvrstiti, lahko rečemo, da je sporazumevanje v prvi vrsti besedno in nebesedno.

Besedno sporazumevanje razdelimo na govorno in pisno. Ta vrsta sporazumevanja pomeni medsebojno sporazumevanje z besedami in je najpomembnejša sporazumevanja.

Pri **pisnem sporazumevanju** gre za sporazumevanje med piscem in bralcem, pri čemer lahko sporočilo napišemo na različne načine – preko telefona, lastnoročno, s pomočjo računalnika.

Govorno sporazumevanje poteka med govorcem in poslušalcem. Če želimo biti pri tem učinkoviti, moramo upoštevati načela govornega sporočanja: natančno določen namen, dobro poznavanje teme pogovora, prenosnika (sporočevalec in naslovnik sta v stiku, zato je pomembno, da sporočevalec upošteva naslovnikov odziv in obratno), ustreznost in natančnost predaje in same vsebine sporočila, jasnost in jedrnatost, živost besedila ter upoštevanje jezikovnih pravil.

Druga vrsta sporazumevanja je **nebesedno sporazumevanje**, pri katerem se ne poslužujemo besed, temveč gre za sporazumevanje in izražanje s pomočjo izrazov obraza oz. mimike, kretenj, telesne drže, načina hoje in sedenja, stika s pogledi ... Nebesedno sporazumevanje je

najstarejša oblika sporazumevanja, na kar nakazuje že dejstvo, da ko se rodimo, še ne znamo govoriti, zato uporabljamo nebesedno sporazumevanje.

Druga delitev sporazumevanja je na **zavedno in nezavedno sporazumevanje**. Lahko bi rekli, da gre za sporazumevanje z ali brez zavedanja. O zavednem sporazumevanju govorimo, ko tisto, o čemer bomo sporočali, premislimo in se dejanja sporočanja zavedamo, o nezavednem pa takrat, ko je to dejanje nezavedno in o izrečenem ne razmišljamo (<https://www.brstpsihologija.si/skrivnosti-dobre-medosebne-komunikacije/>, dostop 12. 12. 2023).

Nadalje lahko sporazumevanje ločimo na: osebno sporazumevanje, sporazumevanje med skupinami, organizacijsko sporazumevanje in medkulturno sporazumevanje.

O **osebnem sporazumevanju** govorimo takrat, ko imamo v mislih sporazumevanje s samim sabo in vključuje ideje, misli in vse, kar je povezano s tem, kar se človeku porodi v mislih.

Medosebno sporazumevanje je sporazumevanje, ki poteka z drugo osebo. Vsi miselni procesi se kažejo med dvema osebama – sporočevalcem, ki sporočilo odda, in prejemnikom oz. naslovnikom, ki sporočilo sprejme.

Kadar sporazumevanje poteka med tremi ali več osebami, govorimo o **skupinskem sporazumevanju**. V procesu sporazumevanja pri tem sodeluje več oseb, ki si med seboj izmenjuje sporočila, deli misli ...

Organizacijsko sporazumevanje lahko poimenujemo tudi »korporativno« komunikiranje (<https://www.brstpsihologija.si/skrivnosti-dobre-medosebne-komunikacije/>, dostop 12. 12. 2023). Gre za sporazumevanje, ki se zgodi v nekem podjetju ali ustanovi, pri čemer lahko izpostavimo dve možnosti – interno sporazumevanje med zaposlenimi (sestanki, pošiljanje e-pošte) in zunanje sporazumevanje (komunikacijo z zunanjo stranjo, pošiljanje sporočil za javnost).

Medkulturno sporazumevanje je sporazumevanje, ki se zgodi med različnimi kulturami ali družbenimi skupinami. V tem primeru je pomembno, da poznamo različne običaje, jezike in načine življenja, da vzpostavimo učinkovite sporazumevalne procese.

Delitev sporazumevanja, mimo katere preprosto ne moremo, je tudi delitev na enosmerno in dvosmerno sporazumevanje.

Enosmerno sporazumevanje pomeni, da nekemu nekaj sporočamo, ampak ne pričakujemo odziva oz. odgovora. Torej samo sporočamo. To vlogo imajo npr. voditelji dnevnikov, voditelji vremenskih napovedi ...

Dvosmerno sporazumevanje poteka takrat, ko nekemu nekaj sporočamo in pričakujemo odziv oz. odgovor. Velika večina sporazumevanja je dvosmernega, tudi če imamo nastop, predstavitev ..., opazujemo odziv občinstva in se s tem prilagajamo svojemu načinu sporazumevanja. Tudi če je na drugi strani nekdo pasiven, namreč s tem nekaj sporoča (<https://www.brstpsihologija.si/skrivnosti-dobre-medosebne-komunikacije/>, dostop 14. 12. 2023, <https://sl.economy-pedia.com/11034662-types-of-human-communication>, dostop 14. 12. 2023).

2.1 KAKO POTEKA SPORAZUMEVANJE

Ena izmed delitev sporazumevanja je tudi delitev na enosmerno in dvosmerno oz. večsmerno sporazumevanje, česar sem se dotaknila v prejšnjem poglavju. V nadaljevanju se bom dotaknila prednosti posameznih vrst.

2.1.1 ENOSMERNO SPORAZUMEVANJE

Grafično enosmerno sporazumevanje lahko prikažemo na naslednji način:

Slika 3: Skica enosmernega sporazumevanja

Enosmerno sporazumevanje poteka od sporočevalca (pošiljatelja, pisca, govorca) k naslovniku (prejemniku, bralcu, poslušalcu), pri čemer sporočevalec ne pričakuje odziva naslovnika. Prednosti tovrstnega sporazumevanja so:

- večja učinkovitost,
- v kratkem času lahko posredujemo več informacij,
- bolj urejene informacije.

Pomanjkljivosti tovrstnega sporazumevanja so:

- ni medsebojnega sodelovanja,
- pojavljajo se težave zaradi drugačnega zaznavanja,
- zahteva več priprave,
- prejemnik se lahko počuti nemočnega.

2.1.2 DVOSMERNO SPORAZUMEVANJE

Grafično dvosmerno sporazumevanje lahko prikažemo na naslednji način:

Slika 4: Skica dvosmernega sporazumevanja

Dvosmerno sporazumevanje poteka izmenjaje med sporočevalcem (pošiljateljem, piscem, govorcem) in naslovnikom (prejemnikom, bralcem, poslušalcem), pri čemer se le-ta izmenjujeta v svojih vlogah in drug od drugega pričakujeta nek odziv.

Prednosti dvosmernega sporazumevanja so:

- pošiljatelj dobi povratno informacijo, ki vpliva na nadaljnje oblikovanje sporočil,

- zaradi možnosti dopolnjevanja in pojasnjevanja pomenov je informacija točnejša,
- prejemnik se počuti vključenega v komunikacijo.

Pomanjkljivosti tovrstnega sporazumevanja so:

- zahteva več časa,
- navidezno je manj urejena,
- pošiljatelj je bolj izpostavljen.

Posebej lahko omenimo tudi večsmerno sporazumevanje, ki ga zasledimo na različnih sestankih, pri čemer vsak udeleženec prispeva svoj del. To je dolgotrajnejše, osnovna prednost pa je ustvarjalnost. Dobro je, da sporazumevanje med več osebami nekdo usmerja, saj le na ta način ne pride do nesporazumov.

2.3 JEZIK IN DEJAVNIKI SPORAZUMEVANJA

Glede na to kje, kdaj in s kom se sporazumevamo, moramo seveda izbrati tudi ustrezen način in jezik, s katerim se bomo sporazumevali.

2.3.1 JEZIK

Da je sporazumevanje učinkovito in da doseže svoj namen, je pomembno, da uporabimo pravilno zvrst jezika, pri čemer imamo v mislih socialne zvrsti jezika. Glavna delitev socialnih zvrsti je na dva dela: knjižni in neknjižni jezik.

Knjižni jezik je namenjen sporazumevanju na celotnem slovenskem ozemlju. Slovenščina je uradni in državni jezik. Knjižni jezik nadalje lahko razdelimo na zborni knjižni jezik in knjižni pogovorni jezik. Slovenski knjižni zborni jezik je najstrožja oblika knjižnega jezika, je predvsem zapisan in namenjen vnaprej pripravljenim govorom (prireditve, televizija, radio ...) oz. javnemu nastopanju. Knjižni pogovorni jezik je nekoliko manj stroga oblika in naj bi ga (vsaj tega) uporabljali tudi v šoli.

Druga veja jezika je neknjižni jezik, ki ga razdelimo na pokrajinsko pogovorni jezik, narečja in interesne govorice (sleng, žargon, argo). Pokrajinsko pogovorni jezik je neke vrste nadnarečje več zemljepisnih narečij (Toporišič 1984: 11), medtem ko narečja zaznamujejo jezik določenega manjšega zemljepisnega območja. Interesne govorice obsegajo žargon (jezik pripadnikov določenih poklicev, konjičkov), argo (jezik skrivnih združb, tolpa) in sleng (jezik pripadnikov iste starostne skupine).

Ko govorimo o slengu, imamo v mislih govorico, s katero se sporazumevajo enako stari posamezniki. Najbolj razširjen je sleng mladostnikov, zato ni presenetljivo, da pravimo, da je sleng posebna govorica, ki jo uporabljamo mladi. V njej je veliko besed z različnimi pomeni, neknjižnih besed, tujk oz. besed, prevzetih iz tujih jezikov (predvsem iz angleščine), okrajšav, elementov nebesednega sporočanja ....

Če se omejimo na mladostniški sleng, moramo omeniti, da mladi, predvsem pri pisnem sporazumevanju, uporabljamo veliko:

- emotikonov (čustvenčkov): 😊, 😞, 😂, 😄, 😁, 😬, 😏, 😜, 😈, 😋, 😘, 😇, 😬, 😞, 😇, 😞
- ...
- krajšav oz. kratic: BRB (*Be right back.*), OMG (*Oh, my god.*), OMB (*O, moj bog.*), NP (*ni problema./No problem.*), LP (*Lep pozdrav*), ZKJ (*Zakaj ...*) ...
- kopičenja ločil: *Kaj???????????, Zakaj?????!!!!, Kwa?????????, Takoj prit!!!!!!!!!!!! ...*
- dobesednih zapisov tistega, kar želimo povedati: *kwa, tko, naredl, kkšn ...*

Emotikone (čustvenčke) uporabljamo zato, da so sporočila bolj zabavna in da se bolj vidi, kako odreagiramo na določeno sporočilo. Na ta način se želimo približati sporazumevanju v živo.

Zaradi narodne mešanosti v Sloveniji so v pogovoru oz. slengu prisotni tudi drugi jeziki: angleški, hrvaški, bosanski, srbski in nemški jezik.

V nadaljevanju navajam nekaj izjav sporazumevanja v slengu.

- *Ta tvoj fotr je u iber zategnen. (Tvoj oče je zelo strog.)*
- *Majkemi, nima pojma, alo! (Zares nimam pojma, ne vem.)*
- *Svaka čast, seka! Lagano si položila izpit. (Poklon. Res si zlahka naredila izpit./Zares ti je zlahko uspelo.)*
- *Kira tuga je dans u kafani. (Kako žalostno je danes v kavarni.)*

(<https://www.leemeta.si/blog/v-srediscu/sleng-slovenske-mladine>, dostop 10. 1. 2024)

2.3.1.1 KOMUNIKACIJSKI KANALI PRI SPORAZUMEVANJU MLADIH

Komunikacijski kanali so sredstvo, s katerimi je možno prenesti sporočilo od vira do sprejemnika. Gre torej za neko vrste pot za prenašanje določenega sporočila od tvorca do naslovnika.

V nadaljevanju se bom nekoliko dotaknila kanalov, ki se jih v največji meri poslužujemo mladi. Zanimivo je dejstvo, da prevladuje pisno sporočanje. Klasičnega pogovarjanja oz. pošiljanja lističev s sporočili malodane ni več.

V sodobni družbi, ko so nam na razpolago različne vrste elektronske komunikacije in družbena omrežja, lahko za sporazumevanje izbiramo med različnimi komunikacijskimi kanali, ki uporabnikom ponujajo različne storitve (<https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4202207210.pdf>, dostop 23. 1. 2024):

- Messenger,
- Snapchat,
- Viber,
- WhatsApp,
- Twitter,
- Instagram ...

Predvidevam, da je med mlajšimi učenci poleg govorjenja najbolj zastopan način sporazumevanja preko Vibra in SMS-ov, pri starejših učencih (tretja triada) pa sta priljubljena kanala predvsem Snapchat in WhatsApp, kar bom poskušala dokazati z vprašalnikom.

2.3.2 DEJAVNIKI SPORAZUMEVANJA

Dejavniki, ki poleg jezika vplivajo na sporazumevanje, so naslednji:

- okoliščine (sporočevalec, naslovnik, kraj, čas),
- namen (lahko ga izrazimo neposredno/direktno (implicitno, eksplicitno) ali posredno/skrito),
- tema,
- prenosnik,
- besedilo.

O samih okoliščinah sem spregovorila v prejšnjem poglavju, prav tako sem se dotaknila jezika.

Ko govorimo o namenu sporočanja, imamo v mislih namero oz. tisto, kar želimo, da s pomočjo sporočanja pride do naslovnika. Namen lahko izražamo neposredno ali posredno. Neposredno pomeni, da naslovníku sporočamo nedvoumne, jasne in enopomenske informacije, ki se jih ne da drugače razumeti ali interpretirati. S posrednim sporočanjem želimo nekaj sporočiti posredno, npr. s prošnjo, pri čemer sporočevalec ve, da ne mislimo dobesedno. Tipičen primer tega je, npr. če nekoga vprašamo, ali ima uro. Nas dejansko ne zanima, ali ima napravo, s katero merimo čas, temveč koliko je ura. Zavedati pa se moramo, da lahko v slednjem primeru pride do neskladja interesov (naslovnik, ki bo zdaj sporočevalec, nam lahko odgovori, da uro ima ...). Namen lahko izrekamo eksplicitno (*Prosim te, da napišeš zapisnik današnjega sestanka.*), implicitno (*Vstop nezaposlenim prepovedan*) ali pa posredno (*Ali imaš uro?*).

Tema sporočila je seveda sama vsebina, torej to, o čemer pišemo ali govorimo.

Ko govorimo o prenosniku, mislimo na slušne (zvoč, glasovi) in vidne (svetloba, pisava, slika, podoba ...) prenosnike.

Zadnji dejavnik je samo besedilo, torej tisto, kar pri sporočanju tvorimo, pa naj si gre za ustno ali pisno besedilo.

3 RAZISKOVALNI DEL: KAKO SE SPORAZUMEVAMO MLADI

Raziskovalni del sem s pomočjo vprašalnika opravila med učenci od 6. do 9. razreda. Osredotočila sem se na to, ali se mladi vsakdanjega sporazumevanja zavedamo ali ne, katerega načina sporazumevanja se največkrat poslužujemo, s kom se največ sporazumevamo in kateri jezik pri tem uporabljamo, kako se ob tem počutimo in ali razumemo sporočevalčeva sporočila. Vprašala sem 301 učenca, in sicer 79 iz 6., 67 iz 7., 100 iz 8. in 55 iz 9. razreda.

Upoštevala sem označene odgovore, zaradi česar so pri posameznih vprašanjih v številu odstopanja. Vsi učenci namreč niso odgovorili na vsa vprašanja.

Rezultate svoje raziskave sem strnila v naslednji tabeli:

Vprašanje/razred		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
	a)	67	66	6	14	60	31	19	18	23	16	29	43	20	48
	b)	7	2	12	51	5	4	53	47	16	18	34	11	14	17
6. RAZRED	c)	4	5	56	6	1	24	4	3	18	5	8	16	35	10
	d)		6	2	0		16			7	1		1	2	
	e)									3	5		0	1	
	f)									5	26		0	2	
	SKUPAJ	78	79	76	71	66	75	76	68	72	71	71	71	74	75
	a)	58	56	4	13	56	25	18	16	19	15	24	25	13	46
	b)	1	4	6	46	1	0	45	32	15	19	39	16	15	7
7. RAZRED	c)	5	1	50	3	0	14	0	4	18	4	1	17	30	10
	d)		1	3	0		16			8	1	0	4	6	0
	e)									0	3	0	0	0	0
	f)									4	23		1	1	0
	SKUPAJ	64	62	63	62	57	55	63	52	64	65	64	63	65	63
	a)	55	66	5	21	62	45	14	12	29	16	43	24	12	43
	b)	6	3	4	45	7	1	53	48	15	20	24	18	14	19
8. RAZRED	c)	14	6	55	8	0	19	5	7	16	5	4	20	34	8
	d)		1	9	0		15			7	3		8	10	
	e)									2	4		2	2	
	f)									4	22		0	1	
	SKUPAJ	75	76	73	74	69	80	72	67	73	70	71	72	73	70
	a)	32	43	5	16	44	25	6	9	5	20	22	18	11	31
	b)	11	6	7	30	0	1	33	31	9	9	19	10	12	13
9. RAZRED	c)	8	1	34	1	2	6	2	2	9	5	3	16	25	8
	d)		0	3	0		19			8	7		6	6	
	e)									3	3		0	0	
	f)									14	10		0	0	
	SKUPAJ	51	50	49	47	46	51	41	42	48	54	44	50	54	52
	a)	212	231	20	64	222	126	57	55	76	67	118	110	56	168
	b)	25	15	29	172	13	6	184	158	55	66	116	55	55	56
SKUPAJ	c)	31	13	195	18	3	63	11	16	61	19	16	69	124	36
	d)	0	8	17	0	0	66	0	0	30	12	0	19	24	0
	e)	0	0	0	0	0	0	0	0	8	15	0	2	3	0
	f)	0	0	0	0	0	0	0	0	27	81	0	1	4	0
SKUPAJ VSEH	ODGOVOROV	268	267	261	254	238	261	252	229	257	260	250	256	266	260

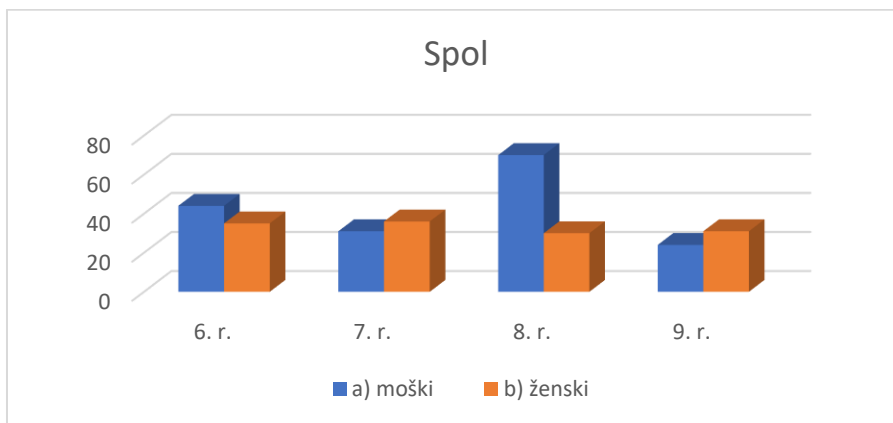
Tabela 1: Skupna tabela vseh odgovorov

Opomba: Vprašanja in odgovori so zaradi tabelarične podobe oštevilčeni oz. označeni s črkami.

Pri 1. in 2. vprašanju so se vprašani razvrstili glede na razred in spol.

1. Spol:	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) moški	44	31	70	24
b) ženski	35	36	30	31

Tabela 2: Spol

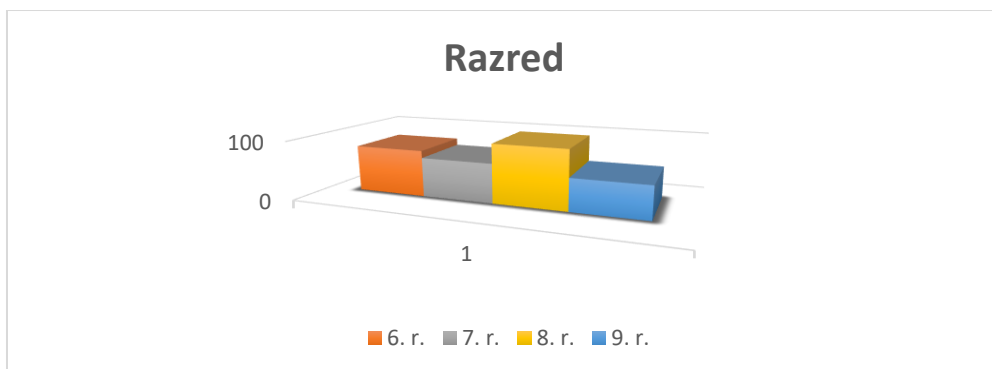

Graf 1: Spol

Iz grafa lahko vidimo, da je bilo v 6. razredu vprašanih 44 dečkov in 35 deklic, v 7. razredu 31 dečkov in 36 deklic, v 8. 70 dečkov in 30 deklic in v 9. razredu 24 dečkov in 31 deklic.

2. Razred	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Število	79	67	100	55

Tabela 3: Število vprašanih po razredu

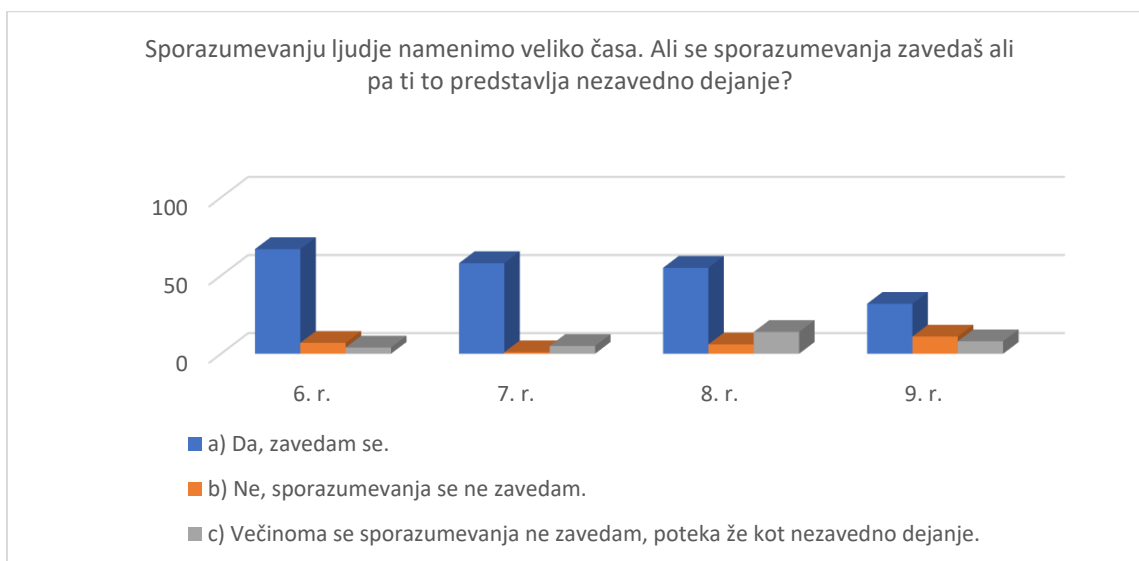
Graf 2: Razred

Iz grafa lahko razberemo, da je bilo vprašanih 79 šestošolcev, 67 sedmošolcev, 100 osmošolcev in 55 devetošolcev.

Pri 3. vprašanju sem želela ugotoviti, ali se vprašani sporazumevanja oz. komunikacije zavedajo ali pa le-ta poteka kot nezavedno dejanje.

3. Sporazumevanju ljudje namenimo veliko časa. Ali se sporazumevanja zavedaš ali pa ti to predstavlja nezavedno dejanje?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Da, zavedam se.	67	58	55	32
b) Ne, sporazumevanja se ne zavedam.	7	1	6	11
c) Večinoma se sporazumevanja ne zavedam, poteka že kot nezavedno dejanje.	4	5	14	8

Tabela 4: Sporazumevanje kot zavedno/nezavedno dejanje

Graf 3: Sporazumevanje kot zavedno/nezavedno dejanje

Iz grafa lahko razberemo, da se večina učencev sporazumevanja zaveda, saj je kar 67 šestošolcev, kar je 86 % vprašanih šestošolcev, 58 sedmošolcev, kar je 90 % vprašanih sedmošolcev, 55 osmošolcev, kar znese 73 % vprašanih osmošolcev, in 32 od 51 devetošolcev, kar predstavlja 63 % vprašanih devetošolcev, odgovorilo, da se sporazumevanja zaveda. Zanimivo je, da je odstotek nekoliko manjši v 8. in 9. razredu.

Pri 4. vprašanju sem želela ugotoviti, na kateri način se vprašani mladostniki sporazumevajo.

4. Sporazumevamo se lahko na več načinov. Katerega sporazumevanja se poslužuješ v največji meri?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Sporazumevanja v živo in z besedami (pogovor).	66	56	66	43
b) Največ se sporazumevam pisno.	2	4	3	6
c) S telesno govorico povem največ.	5	1	6	1
d) Drugo:	6	1	1	0

Tabela 5: Sporazumevanje na več načinov

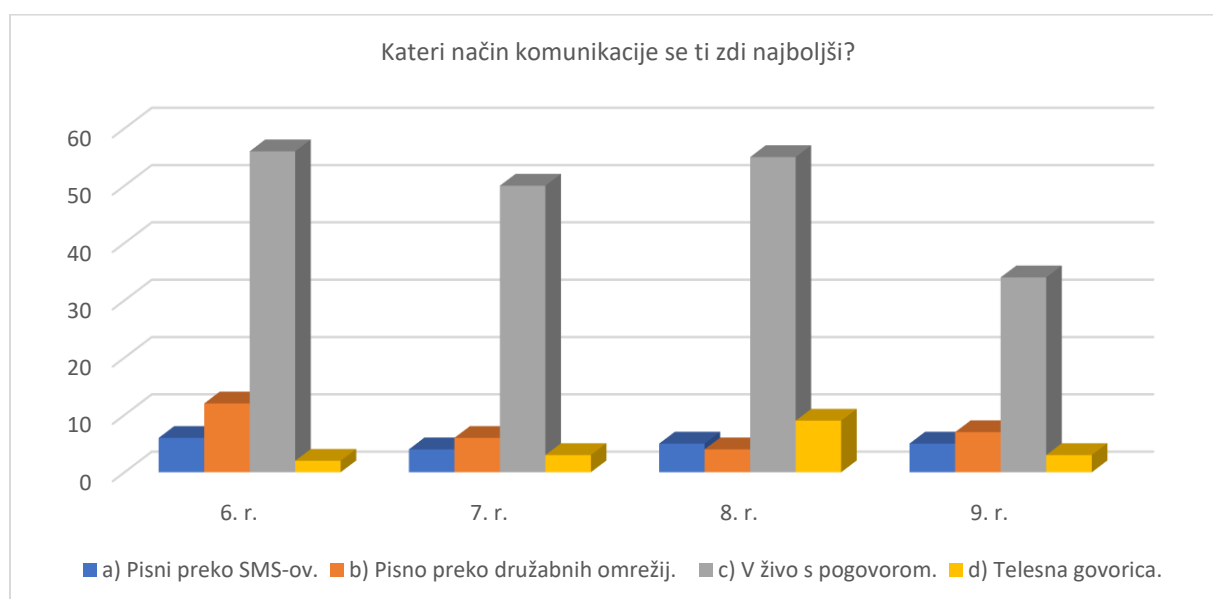
Graf 4: Sporazumevanje na več načinov

Iz grafa lahko razberemo, da se mladostniki v največji meri sporazumevamo v živo in z besedami, saj se 66 šestošolcev, kar je 84 % vprašanih šestošolcev, 56 sedmošolcev, kar je 90 % vprašanih sedmošolcev, 66 osmošolcev, kar je 87 % vprašanih osmošolcev, in 43 devetošolcev, kar je 86 % vprašanih devetošolcev, sporazumeva v živo z besedami, torej s pogovorom. Za odgovor d) se je odločilo 6 šestošolcev, 1 sedmo- in 1 osmošolec, pri čemer nihče ni napisal, kaj si predstavlja pod »drugo«. Dopuščam možnost, da le-ti morda vprašanja niso povsem razumeli.

Pri 5. vprašanju sem želela ugotoviti, kateri način se našim vprašanim mladostnikom zdi najboljši.

5. Kateri način komunikacije se ti zdi najboljši?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Pisni preko SMS-ov.	6	4	5	5
b) Pisno preko družabnih omrežij.	12	6	4	7
c) V živo s pogovorom.	56	50	55	34
d) Telesna govorica.	2	3	9	3

Tabela 6: Najboljši način komunikacije

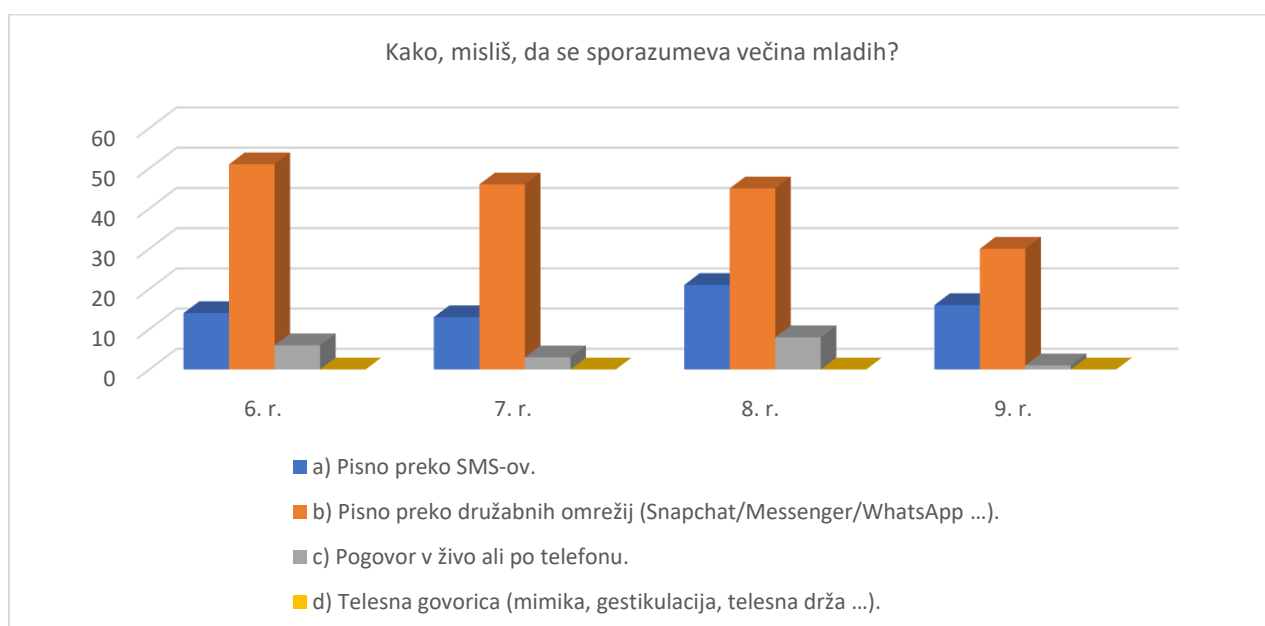
Graf 5: Najboljši način komunikacije

Iz grafa lahko razberemo, da je najboljši način sporazumevanja za mladostnike od 6. do 9. razreda naše šole pogovor v živo, saj je kar 56 šestošolcev, kar je 74 % vprašanih šestošolcev, 50 sedmošolcev, kar je 79 % vprašanih sedmošolcev, 55 osmošolcev, kar je 75 % vprašanih osmošolcev, in 34 devetošolcev, kar je 69 % vprašanih devetošolcev, pristašev ustnega sporazumevanja. Zanimivo je, da so v procentih zelo blizu, nekoliko večji odstotek odstopanja je v 9. razredu.

Pri 6. vprašanju sem želela ugotoviti, kaj menijo mladostniki, kako se sporazumeva večina mladih. Rezultate anketnega vprašanja podajam v tabeli, ki ji dodajam tudi grafični prikaz.

6. Kako, misliš, da se sporazumeva večina mladih?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Pisno preko SMS-ov.	14	13	21	16
b) Pisno preko družabnih omrežij (Snapchat/Messenger/WhatsApp ...).	51	46	45	30
c) Pogovor v živo ali po telefonu.	6	3	8	1
d) Telesna govorica (mimika, gestikulacija, telesna drža ...).	0	0	0	0

Tabela 7: Načini sporazumevanja

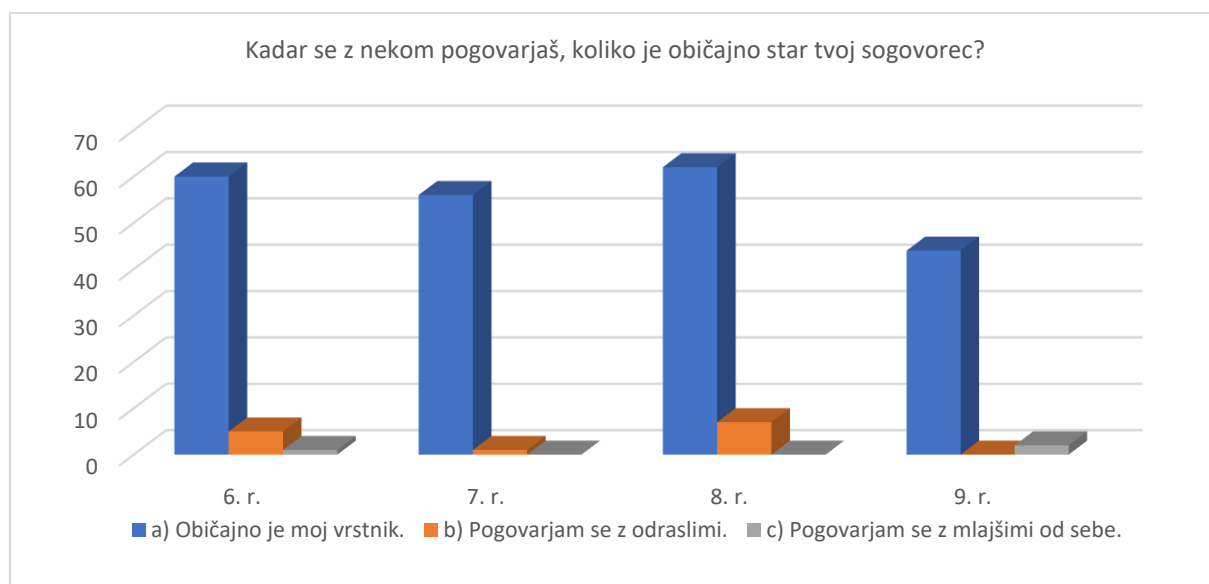
Graf 6: Načini sporazumevanja

Iz grafa lahko razberemo, da mladostniki mislijo, da se večina mladih sporazumeva preko družabnih omrežij, saj je v to prepričano 51 šestošolcev, kar je 72 % vprašanih šestošolcev, 46 sedmošolcev, kar je 74 % vprašanih sedmošolcev, 45 osmošolcev, kar je 61 % vprašanih osmošolcev, in 30 devetošolcev, kar je 64 % vprašanih devetošolcev. Zanimivo je, da v vseh razredih učenci na drugo mesto postavljajo SMS-sporočila, na tretje pogovor in na zadnje mesto telesno govorico.

Pri 7. vprašanju sem učence spraševala o starosti sogovornikov vprašanih mladostnikov.

7. Kadar se z nekom pogovarjaš, koliko je običajno star tvoj sogovorec?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Običajno je moj vrstnik.	60	56	62	44
b) Pogovarjam se z odraslimi.	5	1	7	0
c) Pogovarjam se z mlajšimi od sebe.	1	0	0	2

Tabela 8: Starost sogovorca

Graf 7: Starost sogovorca

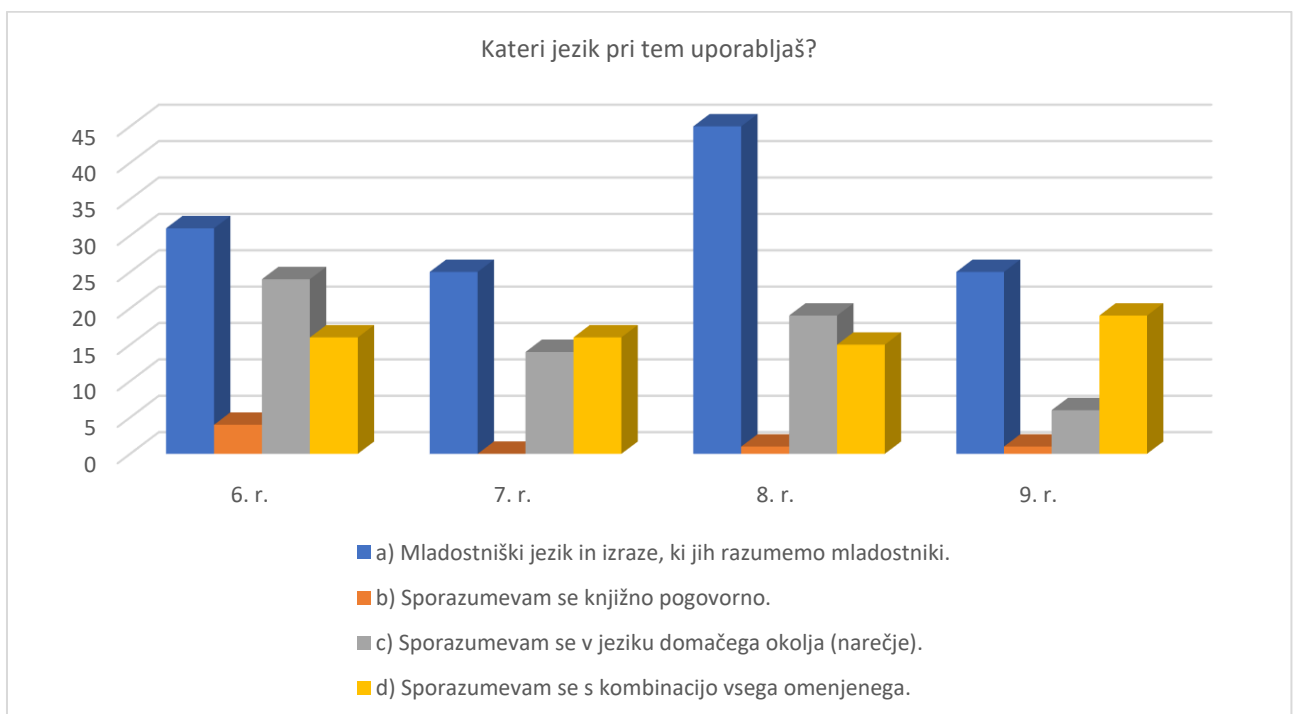
Iz rezultatov vprašalnika lahko razberemo, da se mladostniki sporazumevajo največ s svojimi vrstniki, saj je kar 60 šestošolcev, kar je 91 % vprašanih šestošolcev, 56 sedmošolcev, kar je 98

% vprašanih sedmošolcev, 62 osmošolcev, kar je 90 % vprašanih osmošolcev, in 44 devetošolcev, kar je 96 % vprašanih devetošolcev, odgovorilo, da je njihov sogovorec običajno tudi njihov vrstnik.

Pri 8. vprašanju me je zanimalo, kateri jezik uporabljajo vprašani učenci. Predvidevala sem, da bo to jezik mladostnikov, torej neknjižna vrsta interesne govorice, saj sem del populacije sama in se na ta način sporazumevam tudi sama. Prav tako sem pričakovala, da bo tistih, ki se sporazumevajo v knjižnem pogovornem ali celo knjižnem zbornem jeziku, najmanj, kar se je tudi izkazalo.

8. Kateri jezik pri tem uporabljaš?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Mladostniški jezik in izraze, ki jih razumemo mladostniki.	31	25	45	25
b) Sporazumevam se knjižno pogovorno.	4	0	1	1
c) Sporazumevam se v jeziku domačega okolja (narečje).	24	14	19	6
d) Sporazumevam se s kombinacijo vsega omenjenega.	16	16	15	19

Tabela 9: Kateri jezik uporabljamo mladostniki

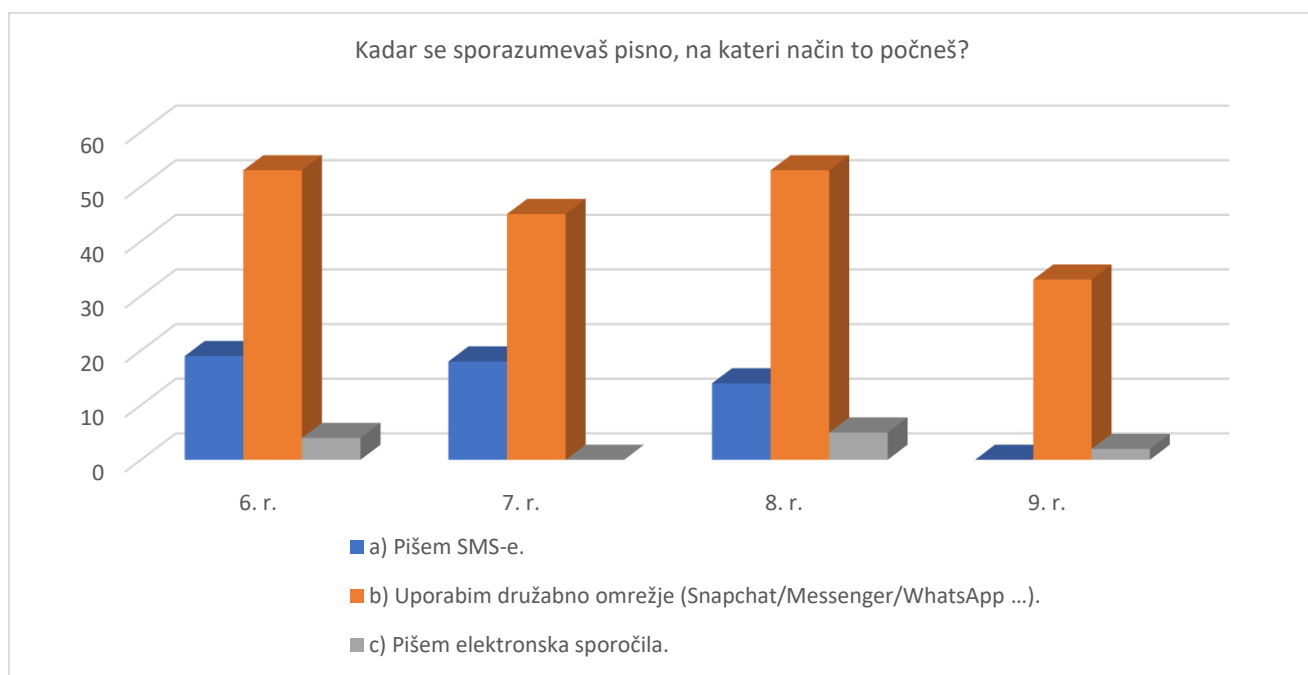
Graf 8: Kateri jezik uporabljamo mladostniki

Iz grafa lahko razberemo, da večina mladostnikov uporablja mladostniške izraze in jezik, ki ga razumejo mladostniki, saj je 31 šestošolcev, kar je 41 % vprašanih šestošolcev, 25 sedmošolcev, kar je 46 % vprašanih sedmošolcev, 45 osmošolcev, ker je 56 % vprašanih osmošolcev, in 25 devetošolcev, kar je 49 % vprašanih devetošolcev, odgovorilo tako. Na drugem mestu sta sporazumevanje v narečju (6. in 8. razred) in sporazumevanje v kombinaciji vsega (7. in 9. razred). Zanimivo je, da se skoraj nihče od anketiranih ne pogovarja knjižno.

Pri 9. vprašanju sem spraševala, na kateri način se vprašani sporazumevajo pisno.

9. Kadar se sporazumevaš pisno, na kateri način to počneš?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Pišem SMS-e.	19	18	14	6
b) Uporabim družabno omrežje (Snapchat/Messenger/WhatsApp ...).	53	45	53	33
c) Pišem elektronska sporočila.	4	0	5	2

Tabela 10: Komunikacijski kanal pri pisnem sporazumevanju

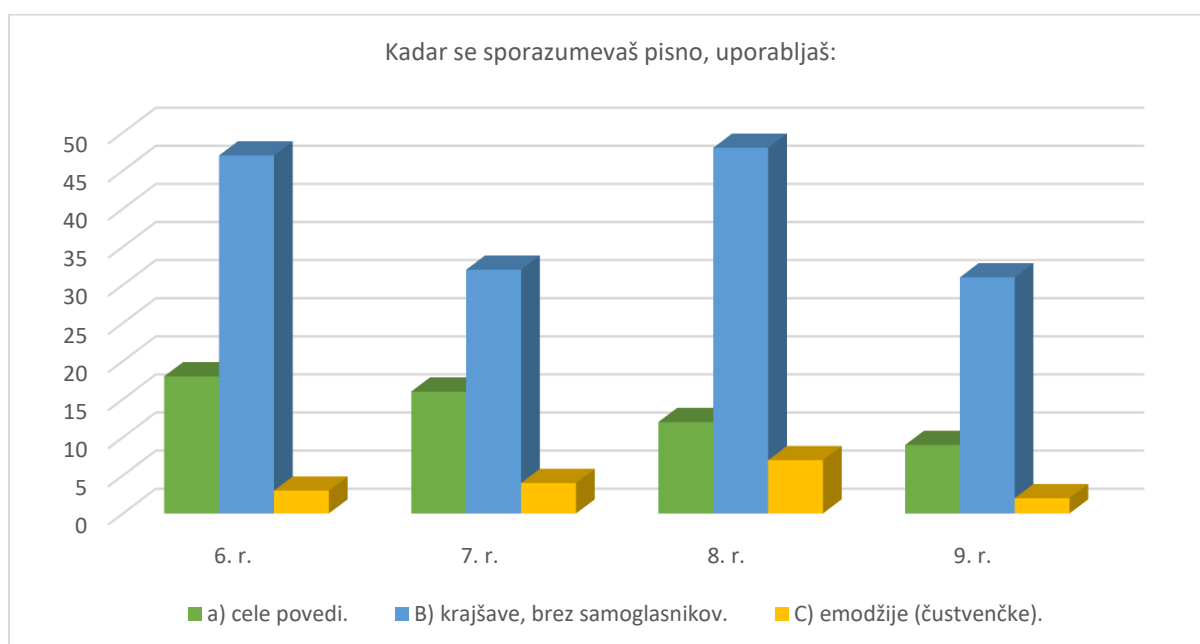
Graf 9: Komunikacijski kanal pri pisnem sporazumevanju

Iz grafa lahko razberemo, da se mladostniki pisno sporazumevamo preko družabnih omrežij (Snapchat/Messenger ...), saj je kar 53 šestošolcev, kar je 70 % vprašanih šestošolcev, 45 sedmošolcev, kar je 71 % vprašanih sedmošolcev, 53 osmošolcev, kar je 74 % vprašanih osmošolcev, in 33 devetošolcev, kar je 80 % vprašanih devetošolcev, odgovorilo, da se sporazumeva preko družabnih omrežij. Na drugem mestu je pri vseh, razen pri devetošolcih, uporaba SMS-ov. Zanimivo je, da skoraj noben mladostnik ne uporablja elektronske pošte.

Pri 10. vprašanju sem spraševala, kaj vprašani mladostniki uporabljajo, ko se sporazumevajo pisno.

10. Kadar se sporazumevaš pisno, uporabljaš:	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) cele povedi.	18	16	12	9
B) krajšave, brez samoglasnikov.	47	32	48	31
C) emodžije (čustvenčke).	3	4	7	2

Tabela 11: Pisno sporazumevanje – zapis

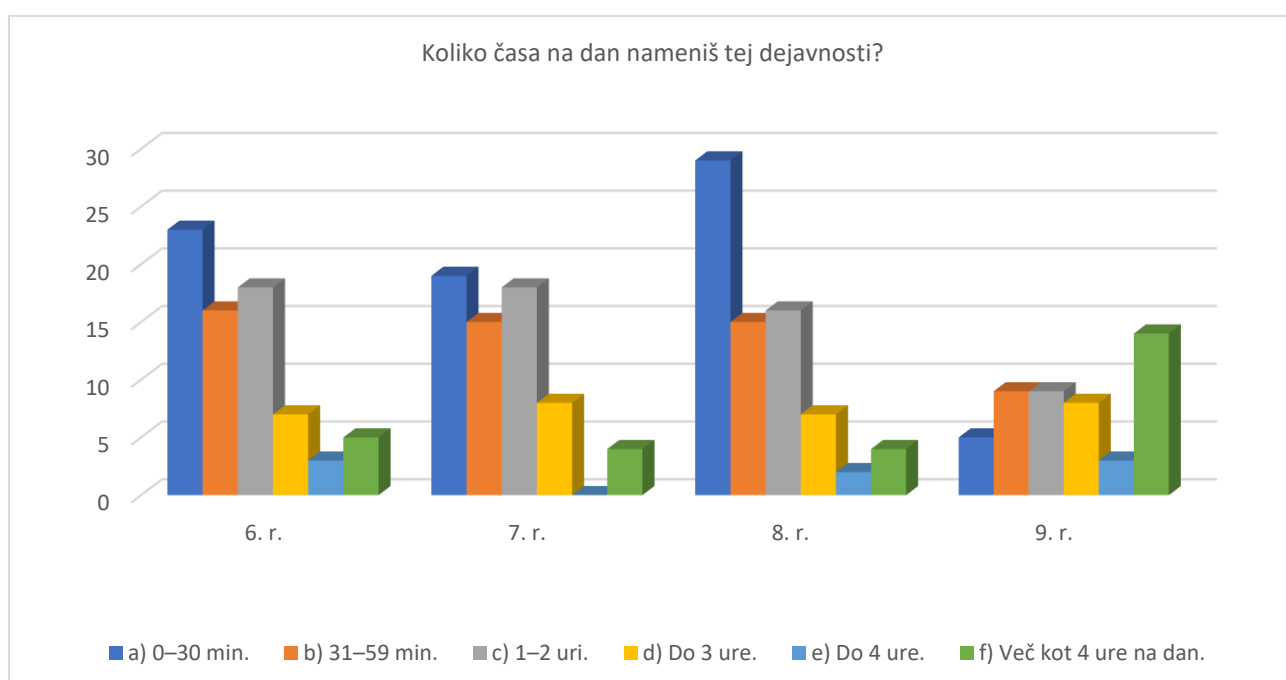

Iz grafa lahko razberemo, da večina mladostnikov uporablja krajšave, zapis brez samoglasnikov, saj 47 šestošolcev, kar je 69 % vprašanih šestošolcev, 32 sedmošolcev, kar je 62 % vprašanih sedmošolcev, 48 osmošolcev, kar je 72 % vprašanih osmošolcev, in 31 devetošolcev, kar je 74 % devetošolcev, odgovorilo tako. Zanimivo je, da zelo malo mladostnikov uporablja emodžije (čustvenčke).

Pri 11. vprašanju me je zanimalo, koliko časa učenci namenijo sporazumevanju preko družabnih omrežij.

11. Koliko časa na dan nameniš tej dejavnosti?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) 0–30 min.	23	19	29	5
b) 31–59 min.	16	15	15	9
c) 1–2 uri.	18	18	16	9
d) Do 3 ure.	7	8	7	8
e) Do 4 ure.	3	0	2	3
f) Več kot 4 ure na dan.	5	4	4	14

Tabela 12: Koliko časa na dan komuniciramo preko družabnih omrežij

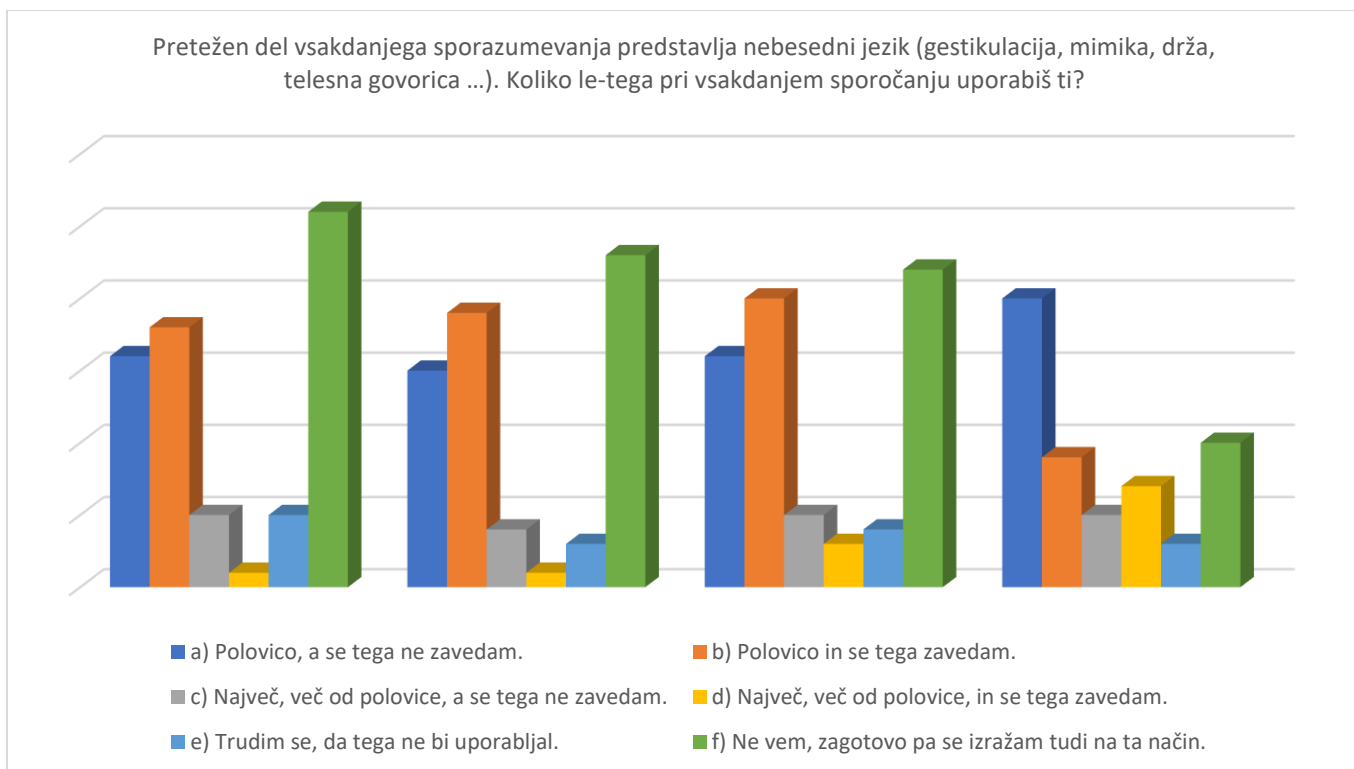
Graf 11: Koliko časa na dan komuniciramo preko družabnih omrežij

Iz grafa lahko razberemo, da večina mladostnikov nameni 0–30 minut na dan sporazumevanju preko družabnih omrežij, saj je 23 šestošolcev, kar je 32 % vprašanih šestošolcev, 19 sedmošolcev, kar je 30 % vprašanih sedmošolcev, 29 osmošolcev, kar je 40 % vprašanih osmošolcev, odgovorilo tako. Sledi odgovor s trditvijo 1–2 uri ter odgovor, ki čas uporabe družabnih omrežij za komunikacijo omejuje 31–59 minut, in sicer z izjemo 9. razreda, v katerem precej učencev za tovrstno sporazumevanje porabi kar 4 ali več ur na dan. Najmanj je takšnih učencev, ki sporazumevanju preko družabnih omrežij namenijo do 4 ure.

12. vprašanje zajema čas uporabe nebesednega jezika mladostnikov vsakodnevno.

12. Pretežen del vsakdanjega sporazumevanja predstavlja nebesedni jezik (gestikulacija, mimika, drža, telesna govorica ...). Koliko le-tega pri vsakdanjem sporočanju uporabiš ti?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Polovico, a se tega ne zavedam.	16	15	16	20
b) Polovico in se tega zavedam.	18	19	20	9
c) Največ, več od polovice, a se tega ne zavedam.	5	4	5	5
d) Največ, več od polovice, in se tega zavedam.	1	1	3	7
e) Trudim se, da tega ne bi uporabljal.	5	3	4	3
f) Ne vem, zagotovo pa se izražam tudi na ta način.	26	23	22	10

Tabela 13: Količina nebesednega sporazumevanja

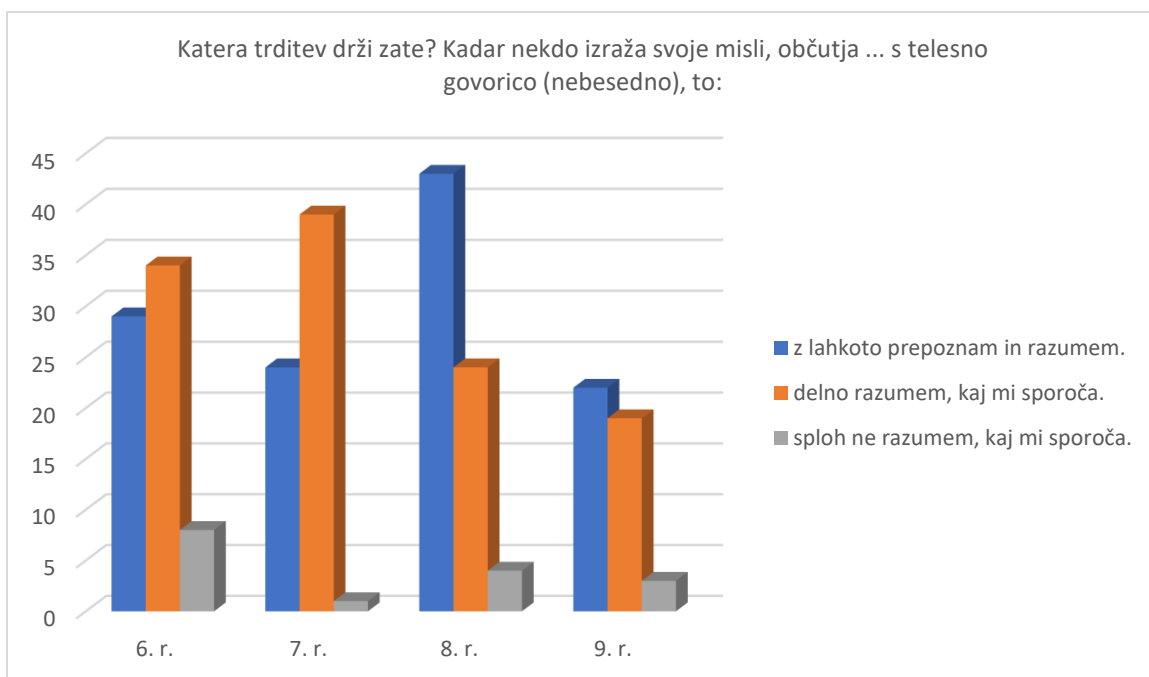
Graf 12: Količina nebesednega sporazumevanja

Iz grafa lahko razberemo, da mladostniki ne vemo, ampak predvidevamo, da se izražamo tudi na ta način, torej tudi z nebesednim jezikom, saj je 26 šestošolcev, kar je 37 % vprašanih šestošolcev, 23 sedmošolcev, kar je 35 % vprašanih sedmošolcev, 22 osmošolcev, kar je 31 % osmošolcev, ter 20 devetošolcev, kar je 37 %, odgovorilo tako. Sledi odgovor, da se nebesedno sporazumevamo polovico časa, ki ga namenimo komunikaciji, pri čemer se zavedamo ali pa tudi ne, kar nekaj je takšnih, ki se nebesednega jezika poslužuje v največji meri, a se tega ne zaveda, in takšnih, ki se trudijo, da le-tega ne uporabljajo. Najmanj je zavednega nebesednega sporazumevanja, in sicer z izjemo pri 9. razredu.

Pri 13. vprašanju sem spraševala, kaj drži za vprašane, ko nekdo izraža svoje misli nebesedno.

13. Katera trditev drži zate? Kadar nekdo izraža svoje misli, občutja ... s telesno govorico (nebesedno), to:	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) z lahkoto prepoznam in razumem.	29	24	43	22
b) delno razumem, kaj mi sporoča.	34	39	24	19
c) sploh ne razumem, kaj mi sporoča.	8	1	4	3

Tabela 14: Razumevanje telesne govorice

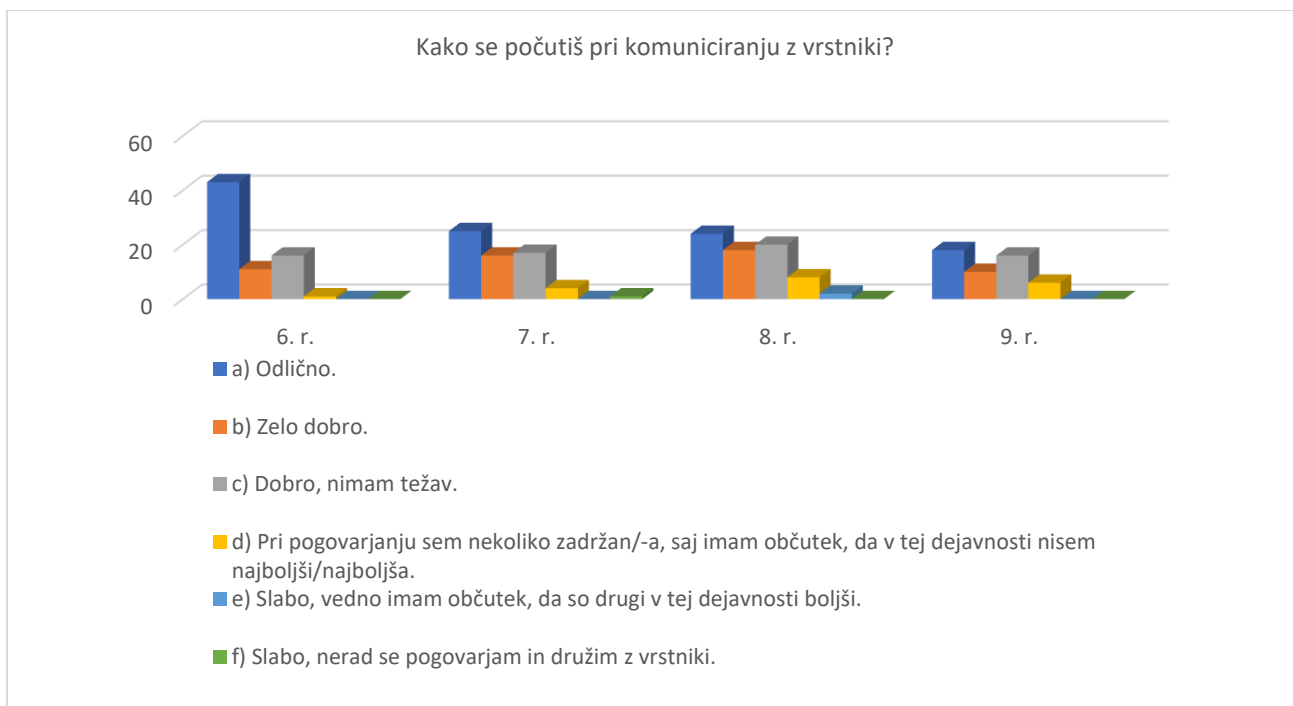

Graf 13: Razumevanje telesne govorice

14. vprašanje je bilo povezano s komunikacijo z vrstniki in počutjem posameznika ob tem.

14. Kako se počutiš pri komuniciranju z vrstniki?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Odlično.	43	25	24	18
b) Zelo dobro.	11	16	18	10
c) Dobro, nimam težav.	16	17	20	16
d) Pri pogovarjanju sem nekoliko zadržan/-a, saj imam občutek, da v tej dejavnosti nisem najboljši/najboljša.	1	4	8	6
e) Slabo, vedno imam občutek, da so drugi v tej dejavnosti boljši.	0	0	2	0
f) Slabo, nerad se pogovarjam in družim z vrstniki.	0	1	0	0

Tabela 15: Počutje ob komunikaciji z vrstniki

Graf 14: Počutje ob komunikaciji z vrstniki

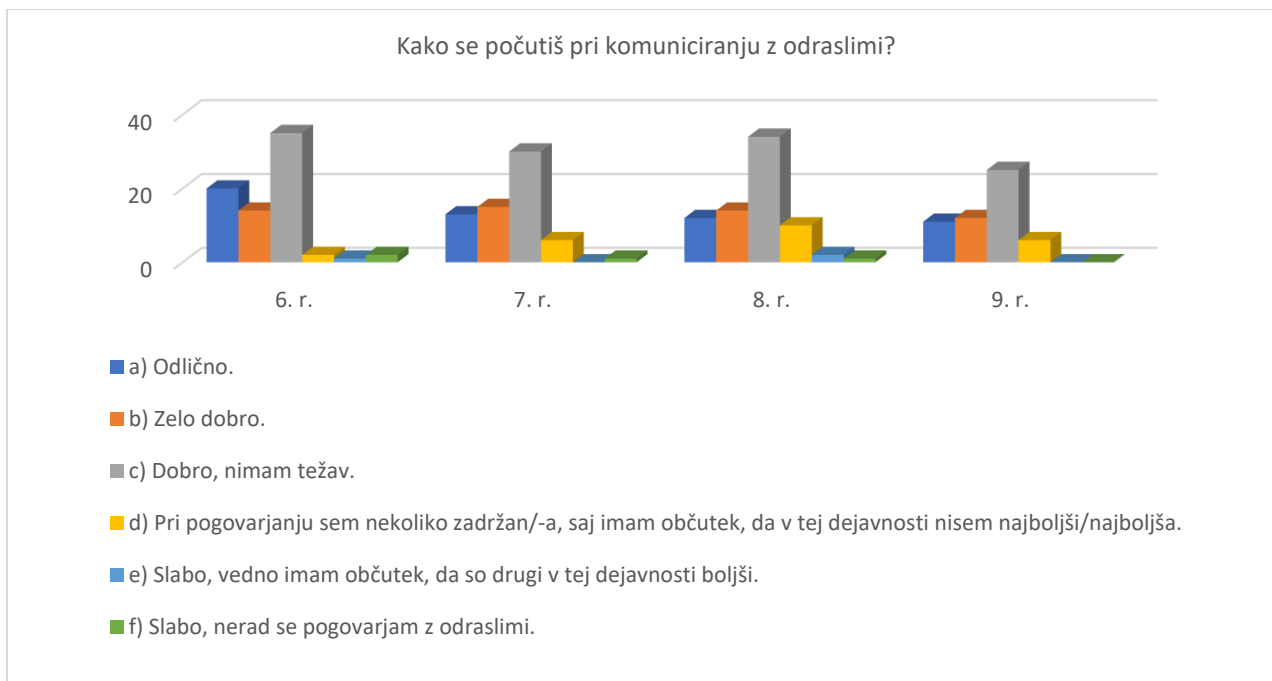
Iz grafa lahko razberemo, da se večina mladostnikov odlično počuti pri komuniciranju z vrstnikom, saj je kar 43 šestošolcev, kar je 61 % vprašanih šestošolcev, 25 sedmošolcev, kar je 40 % vprašanih sedmošolcev, 24 osmošolcev, kar je 33 % vprašanih osmošolcev, in 18 devetošolcev, kar je 36 % vprašanih devetošolcev, odgovorilo tako, pri čemer moram opozoriti, da odstotek dobrega počutja pada od 6. proti 9. razredu. Sledita odgovora »dobro« in »zelo dobro«, najmanjši pa je odstotek tistih, ki imajo pri sporazumevanju z vrstniki težave – ali se pri tej dejavnosti ne počutijo suvereni ali pa se na splošno neradi sporazumevajo (in družijo).

Pri 15. vprašanju sem spraševala, kako se vprašani počutijo pri komunikaciji z odraslo osebo.

15. Kako se počutiš pri komuniciranju z odraslimi?	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Odlično.	20	13	12	11
b) Zelo dobro.	14	15	14	12
c) Dobro, nimam težav.	35	30	34	25
d) Pri pogovarjanju sem nekoliko zadržan/-a, saj imam občutek, da v tej dejavnosti nisem najboljši/najboljša.	2	6	10	6

e) Slabo, vedno imam občutek, da so drugi v tej dejavnosti boljši.	1	0	2	0
f) Slabo, nerad se pogovarjam z odraslimi.	2	1	1	0

Tabela 16: Počutje ob komunikaciji z odraslimi

Graf 15: Počutje ob komunikaciji z odraslimi

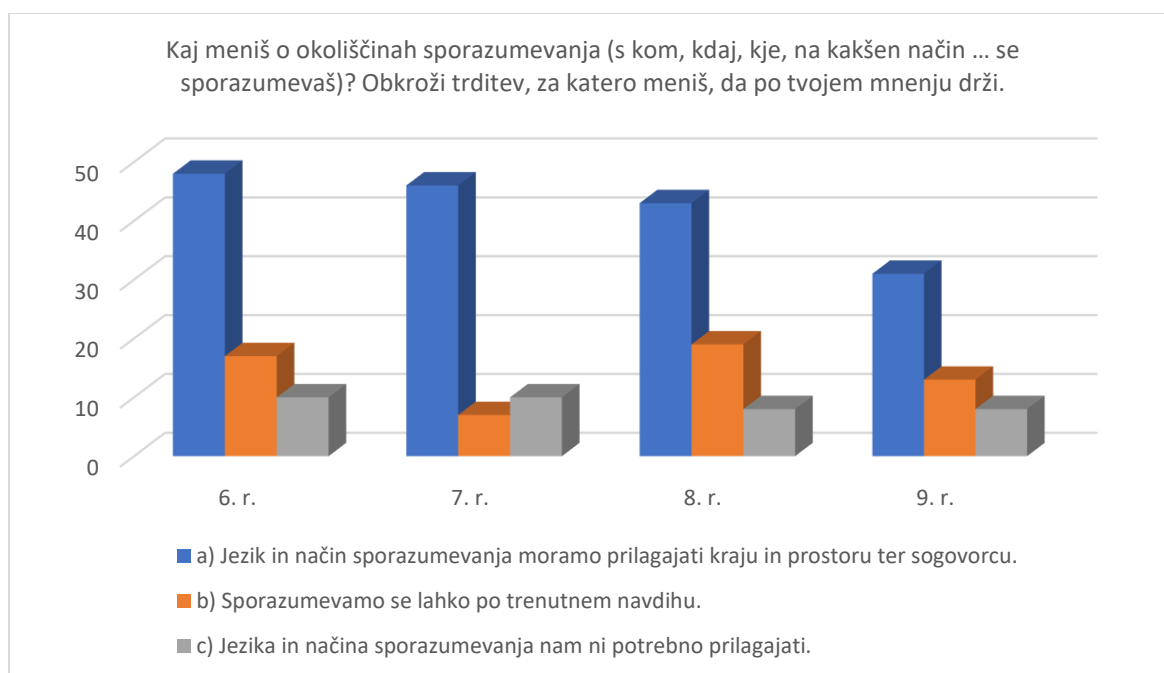
Iz grafa lahko razberemo, da se mladostniki večinoma počutijo dobro in nimajo težav pri sporazumevanju z odraslimi. Tako je odgovorilo kar 35 šestošolcev, kar je 47 % vprašanih šestošolcev, 30 sedmošolcev, kar je 46 % vprašanih sedmošolcev, 34 osmošolcev, kar je 47 % vprašanih osmošolcev, in 25 devetošolcev, kar je 46 % vprašanih devetošolcev. Sledita odgovora »odlično« in »zelo dobro«, potem trditev, da so »nekoliko zadržani«, in na koncu odgovora »slabo, vedno imam občutek, da so drugi v tej dejavnosti boljši« in »slabo, nerad se pogovarjam z odraslimi«.

Pri 16. vprašanju sem učence spraševala o okoliščinah sporazumevanja.

16. Kaj meniš o okoliščinah sporazumevanja (s kom, kdaj, kje, na kakšen način ... se sporazumevaš)? Obkroži trditev, za katero meniš, da po tvojem mnenju drži.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
a) Jezik in način sporazumevanja moramo prilagajati kraju in prostoru ter sogovorncu.	48	46	43	31

b) Sporazumevamo se lahko po trenutnem navdihu.	17	7	19	13
c) Jezika in načina sporazumevanja nam ni potrebno prilagajati.	10	10	8	8

Tabela 17: Prilagajanje okoliščinam sporazumevanja

Graf 16: Prilagajanje okoliščinam sporazumevanja

Iz grafa lahko razberemo mnenje mladostnikov, da moramo jezik in način sporazumevanja prilagoditi glede na kraj, prostor in glede na sogovornika, saj je tako odgovorilo kar 48 šestošolcev, kar je 64 % vprašanih šestošolcev, 46 sedmošolcev, kar je 73 % vprašanih sedmošolcev, 43 osmošolcev, kar je 61 % vprašanih osmošolcev, in 31 devetošolcev, kar je 60 % vprašanih devetošolcev. Sledi odgovor, da se sporazumevajo po trenutnem navdihu (izjema je 7. razred), in trditev, da jezika in načina sporazumevanja ni potrebno prilagajati.

4 ZAKLJUČEK

Sporazumevanje je ena od človekovih najpogostejših dejavnosti. Pomembno je za normalen razvoj in funkcioniranje posameznika v vsakdanjem življenju.

V raziskovalni nalogi sem poskušala ugotoviti, kako se sporazumevamo mladostniki, natančneje mladi od 11 do 15 leta starosti. V teoretičnem delu naloge sem predstavila sporazumevanje, dejavnike sporazumevanja, vrste in načine sporazumevanja, spregovorila sem o deležnikih sporazumevanja in o komunikacijskih kanalih. V empiričnem delu sem se osredotočila na sporazumevanje med mladimi. Preučila sem populacijo mladostnikov od 11. do 15. leta starosti, torej osnovnošolce od 6. do 9. razreda. Ugotavljala sem, kako, na katere načine, s katero zvrstjo jezika, sporazumevanje najpogosteje poteka med mladimi in kako posamezna vrsta vpliva na odnose med mladostniki. V ta namen sem med osnovnošolci izvedla tudi anketo. Potrditi oz. ovreči sem poskušala naslednje hipoteze:

H1: Mladostniki se večinoma sporazumevamo besedno.

H2: Učenci in učenke 6. razreda kot komunikacijski kanal uporabljajo SMS-sporočila.

H3: Učenci in učenke od 7. do 9. razreda kot komunikacijski kanal uporabljamo družabna omrežja.

H4: Pri sporazumevanju mladi od 11. do 15. leta uporabljamo neknjižno obliko jezika, in sicer ne glede na to, ali se sporazumevamo ustno ali pisno.

S pomočjo ankete, izvedene med vrstniki, sem ugotovila, da lahko potrdim naslednje hipoteze:

H1: Mladostniki se večinoma sporazumevamo besedno. Predvidevam, da nebesednem sporazumevanju ne posvečamo toliko pozornosti ali pa se le-tega ne zavedamo. Prav tako se mladostniki od 11. do 15. leta večinoma sporazumevamo dvosmerno, kar pomeni, da drug od drugega pričakujemo in tudi damo povratno informacijo.

H3: Učenci in učenke od 7. do 9. razreda kot komunikacijski kanal uporabljamo družabna omrežja, kar priča o tem, da sta moderna tehnologija in razvoj le-te pomemben del naših življenj.

H4: Pri sporazumevanju mladi od 11. do 15. leta uporabljamo neknjižno obliko jezika, in sicer ne glede na to, ali se sporazumevamo ustno ali pisno. Menim, da je to posledica »stremenja« k hitremu in učinkovitemu sporazumevanju in ne toliko posledica neobvladovanja jezikovne norme slovenskega jezika. Poleg tega nam tovrstna oblika jezika omogoča, da smo, vsaj navidezno, »in«.

Ovreči moram naslednjo hipotezo:

H2: Učenci in učenke 6. razreda kot komunikacijski kanal uporabljajo SMS-sporočila. To glede na opravljeno raziskavo ne drži. Tudi šestošolci se v največji meri poslužujejo govornega sporazumevanja v živo, velik odstotek pa je že tudi takšnih, ki za sporazumevanje uporabljajo druga orodja, predvsem družabna omrežja.

Odprtih vprašanj na temo sporazumevanja je še veliko. Zanimivo bi bilo raziskati, ali na način sporazumevanja vpliva mestno ali podeželsko okolje, v katerem posamezniki živimo. Zagotovo na samo sporazumevanje ali pa predvsem na načine in orodja, s pomočjo katerih se sporazumevamo, vpliva tudi primarna celica družbe – družina – in sama vzgoja v tej. Tema, ki bi me tudi zanimala, so stili komunikacije, pri katerih zagotovo prednjači asertivna komunikacija, vendar mladostniki (mnogokrat pa tudi odrasli) o le-tej nismo poučeni. Prav tako bi se dalo raziskovati, katere izraze v slengu najpogosteje uporabljamo in katerih nejezikovnih prvin se najpogosteje poslužujemo. Nadvse zanimiva pa bi bila tudi raziskava o nebesednem jeziku, saj človek za sporazumevanje poleg besednega uporablja tudi nebesedni jezik, ki je lahko dogovorjen in formaliziran, tj. natančno določen, splošno prepoznaven (npr. prometni znaki), ali nedogovorjen, s čimer posameznik izraža razpoloženje (npr. mimika). Človekova telesna govorica je namreč lahko nezavedna, če pa se jo naučimo nadzirati, jo lahko pri sporazumevanju uporabljamo namerno. Tudi to je nekaj, kar bi bilo vredno raziskovanja.

5 VIRI IN LITERATURA

- Fran – spletni Slovar slovenskega knjižnega jezika:
<https://fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=133&View=1&Query=komunikacija>, dostop 12. 12. 2023.
- Komunikacija – kaj je, opredelitev in koncept: https://sl.economy-pedia.com/11040266-communication#google_vignette, dostop 12. 12. 2023, 14. 12. 2023.
- Pavčnik, Lara, in Pavlič, Lana: Komunikacijski kanali vplivajo na jezik (raziskovalna naloga): <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4202207210.pdf>, dostop 23. 1. 2024.
- Skrivnost dobre medosebne komunikacije: <https://www.brstpsihologija.si/skrivnosti-dobre-medosebne-komunikacije/>, dostop 12. 12. 2023, 14. 12. 2023.
- Sleng slovenske mladine: <https://www.leemeta.si/blog/v-srediscu/sleng-slovenske-mladine>, dostop 10. 1. 2024.
- Toporišič, J.: Slovenska slovnica. Založba Obzorja Maribor. Maribor. 1984.
- Uzman, Iris: Koncepti in načini komunikacije:
<https://www.leila.si/dokumenti/kom.pdf>, dostop 12. 12. 2023.
- Vrste človeške komunikacije: <https://sl.economy-pedia.com/11034662-types-of-human-communication>, dostop 27. 12. 2023.

5.1 Viri slik

- Slika 1: Sporazumevanje med mladostniki:
<https://www.crosswalk.com/family/parenting/teens/how-to-encourage-teens-to-develop-strong-communication-skills.html>, dostop 20. 2. 2024.
- Slika 2: Kako poteka sporazumevanje:
<http://sasa.musiclab.si/eri1/INFORMATIKA/KOMUNICIRANJE/komuniciranje.html>, dostop 20. 2. 2024.

6. Kako, misliš, da se sporazumeva večina mladih?
- a) Pisno preko SMS-ov.
  - b) Pisno preko družabnih omrežij (Snapchat/Messenger/WhatsApp ...).
  - c) V živo s pogovorom.
  - d) S telesno govorico (mimika, gestikulacija, telesna drža ...).
7. Kadar se z nekom pogovarjaš, koliko je običajno star tvoj sogovorec?
- a) Običajno je moj vrstnik.
  - b) Pogovarjam se z odraslimi.
  - c) Pogovarjam se z mlajšimi od sebe.
8. Kateri jezik pri tem uporabljaš?
- a) Mladostniški jezik in izraze, ki jih razumemo mladostniki.
  - b) Sporazumevam se knjižno pogovorno.
  - c) Sporazumevam se v jeziku domačega okolja (narečje).
  - d) Sporazumevam se s kombinacijo vsega omenjenega.
9. Kadar se sporazumevaš pisno, na kateri način to počneš?
- a) Pišem SMS-e.
  - b) Uporabim družabno omrežje (Snapchat/Messenger/WhatsApp ...).
  - c) Pišem elektronska sporočila.
10. Kadar se sporazumevaš pisno, uporabljaš:
- a) cele povedi.
  - b) krajšave, brez samoglasnikov.
  - c) emodžije (čustvenčke).
11. Koliko časa na dan nameniš tej dejavnosti?
- a) 0–30 min.
  - b) 31–59 min.
  - c) 1–2 uri.

- d) Do 3 ure.
- e) Do 4 ure.
- f) Več kot 4 ure na dan.

12. Pretežen del vsakdanjega sporazumevanja predstavlja nebesedni jezik (gestikulacija, mimika, drža, telesna govorica ...). Koliko le-tega pri vsakdanjem sporočanju uporabiš ti?

- a) Polovico, a se tega ne zavedam.
- b) Polovico in se tega zavedam.
- c) Največ, več od polovice, a se tega ne zavedam.
- d) Največ, več od polovice, in se tega zavedam.
- e) Trudim se, da tega ne bi uporabljal.
- f) Ne vem, zagotovo pa se izražam tudi na ta način.

13. Katera trditev drži zate? Kadar nekdo izraža svoje misli, občutja ... s telesno govorico (nebesedno), to:

- a) z lahkoto prepoznam in razumem.
- b) delno razumem, kaj mi sporoča.
- c) sploh ne razumem, kaj mi sporoča.

14. Kako se počutiš pri komuniciranju z vrstniki?

- a) Odlično.
- b) Zelo dobro.
- c) Dobro, nimam težav.
- d) Pri pogovarjanju sem nekoliko zadržan/-a, saj imam občutek, da v tej dejavnosti nisem najboljši/najboljša.
- e) Slabo, vedno imam občutek, da so drugi v tej dejavnosti boljši.
- f) Slabo, nerad se pogovarjam in družim z vrstniki.

15. Kako se počutiš pri komuniciranju z odraslimi?

- a) Odlično.
- b) Zelo dobro.

- c) Dobro, nimam težav.
- d) Pri pogovarjanju sem nekoliko zadržan/-a, saj imam občutek, da v tej dejavnosti nisem najboljši/najboljša.
- e) Slabo, vedno imam občutek, da so drugi v tej dejavnosti boljši.
- f) Slabo, nerad se pogovarjam z odraslimi.

16. Kaj meniš o okoliščinah sporazumevanja (s kom, kdaj, kje, na kakšen način ... se sporazumevaš)? Obkroži trditev, za katero meniš, da po tvojem mnenju drži.

- a) Jezik in način sporazumevanja moramo prilagajati kraju in prostoru ter sogovorncu.
- b) Sporazumevamo se lahko po trenutnem navdihu.
- c) Jezika in načina sporazumevanja nam ni potrebno prilagajati.